

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

13. Qui alium movet aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad retsitutionem damni illati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

Sed dices alia via satisfactionem habere ne-
 queo; an ergo non est via iustitiæ? an non po-
 tes te abdicare servitio, & alium herum qua-
 rere? quod si neutrum ex illis potes, potius &
 melius est injuriam pati, quam inferre, ne
 majoribus te malis obvolvas, nec tibi con-
 tingat, quod cuidam studioso, qui cum hanc
 sententiam in scholis scripsisset, & domi pra-
 cticasset, tandem deprehensus carceri man-
 cipatus est: & licet se secundum sua scripta
 publice etiam producta operatum probaf-
 set publicam tamen virgarum pœnam, non
 evasit, adjuncto à Magistratu mandato, ut
 scripta jam dicta publice cremarentur: Fuit
 etiam insignis quidam Dominus, qui cum
 quendam Principis Confessarium, an licitum
 esset, uti occulta compensatione interroga-
 set: & is affirmative respondisset: si inquie-
 batis ego Princeps essem, & illum qui vestro
 consilio id practicasset, & vos patibulo affi-
 gi curarem. Sed ecce aliam priori *similem.*

PROPOSITIO XIII.

Qui alium movet aut inducit ad inferen-
dam

*dum grave damnum tertio: non tene-
tur ad restitutionem damni illati.*

27. **H**anc aperte falsam & receptissimis
Iustitia Regulis contrariam censet
Schola Lovaniensis. Generale ab omnibus
hucusque admissum principium fuit, quod
omnes ad iniustitiæ illationem efficaciter
concurrentes ad restitutionem, vel quilibet
pro suâ quotâ, vel in solidum si alij negli-
gant, restituere obligarentur: inter concur-
rentes autem principalior censetur, qui ju-
bet: loquendo inquit Tannerus tom. 3. diss. 4. q.
6. dub. 14. n. 398. de titulo restitutionis ex inju-
sta acceptione precise, juxta S. Thomam: Pri-
mus est jubens, quo etiam pertinet vi cogens,
aut fraude consulens, aut quolibet modo indu-
cens, ut suo nomine damnum inferatur, imò u-
niversum malum consulens, ut insinuat S. Tho-
mas, & aperte docet Cajetanus art. 6. c. Ban-
nez. art. 7. consulentem executori anteponentes
& merito. Pro quo sicut etiam anterioribus
propositionibus furtum concernentibus est
clarissimus textus Gregorij 9. cap. si culpa ex-
tra de injuriis & damno dato: ubi Pontifex

ait: si tua culpa damnum datum, vel iniuria irrogata: seu aliis irrogantibus opem fortasse tulisti, aut hac imperitiâ tuâ, sive negligentia evenerunt: jure super his satisfacere te oportet, nec ignorantia te excusat, si scire debuisti, esse factu tuo injuriam verisimiliter posse contingere vel jacturam.

28. Ad materiam quoque hoc Decalogico præcepto vetitam spectat usura, quæ est furtum fraudulentum fœnus dictum à fœtu & fœtura quadam pecuniæ parentis, quæ certe contra naturam est: cum enim pecunia ex naturâ suâ sit sterilis, contra naturam est, quod quis ex eâ fœtum expectet. Sed tanta est modo usurarum frequentatio, ut merito S. Basilius in psalm. 14. vocet pecuniam bestiam fœcundam. Hi sane ait fœtus usurarum, recte genimina viperarum dicuntur: viperas enim dicunt ventrem matris perrodendo nasci: sic item fœnora debitorum domus absumentur nascuntur: semina omnia suo tempore nascuntur, animalia quoq; præstituto tempore fœtus suos pariunt: fœnus autem hodie natum, hodie parere incipit. Et S. Ambrosius lib. de Tâbia cap. 10. Nihil interest inter funus & fœnus, nihil

nihil inter mortem distat, & sortem, personae
funebrem ululatum funebris usura.

29. Usuram utriusque Testamenti pagi-
nis condemnari testatur *Alexander III. in*
Concil. Lateranensi cap. 25. & Clemens V. in
Concilio oecumenico Viennensi: sane ait, si quis
in illum errorem inciderit, ut pertinaciter af-
firmare praesumat, exercere usuram, non esse
peccatum: decernimus velut Haereticum pu-
niendum. Notat autem *S. Augustinus in psal.*
36. conc. 3. non solum in nummis, sed etiam
in qualibet alia materia usuram exerceri pos-
se, si plus nimirum recipias, quam dedisti.
Quodcumque sorti accidit ait S. Ambrosius lib.
vi. cap. 14. usura est. Cur vocabulum refugis?
cur velamen obtexis? Hoc velamen obtex-
erunt illi, qui Judaicum hunc contractum
quaesitis formosis, sed falsis titulis licitum fa-
cere volunt, quorum est sequens.

PROPOSITIO XIII.

Usura non est dum ultra sortem ex grati-
tudine & benevolentia aliquid exigi-
tur: & non ut ex justitia debitum.

Huic similis est alia.

Z7

Propo-